

Carta de Turisme Responsable

El **Ayuntamiento de Barcelona**, el 29 de octubre de 2010, presentó al Pleno Municipal la Medida de Gobierno del Plan Estratégico de Turismo de la ciudad de Barcelona. El Plan pretende construir las bases de un modelo turístico que potencie el equilibrio entre residentes y visitantes, preservando los valores de identidad y de convivencia en la ciudad, y establece las actuaciones a llevar a cabo por los diferentes agentes públicos y privados que inciden en el sector turístico de la ciudad, para garantizar la sostenibilidad y continuidad del éxito en el futuro.

El **Consortio Turisme de Barcelona** es un organismo mixto formado por el Ayuntamiento de Barcelona y la Cámara de Comercio que tiene como función la promoción y la atención turística de la ciudad. El Comité Ejecutivo de Turismo de Barcelona aprobó en la sesión de de octubre de 2010, el conjunto de actuaciones correspondientes a la promoción del Pla Estratégico de Turismo.

El Plan Estratégico de Turismo asume una serie de principios y objetivos que lo inspiran y lo justifican. Entre los principios inspiradores del Plan figura la Sostenibilidad (económica, social y ambiental), y entre los criterios y objetivos figura la visión del turismo no como un mero sector económico, cerrado e independiente, sino como una realidad claramente transversal, incardinada a la ciudad en sus diversas vertientes económica, territorial, social y cultural.

Asimismo, el Plan apuesta porque Barcelona mantenga y consolide su liderazgo internacional como destino innovador y de referencia, y una de sus líneas estratégicas de actuación es la de identificar la sostenibilidad ambiental como uno de los ejes claves para la competitividad del sector, dada la larga y reconocida trayectoria de la ciudad de

L'**Ajuntament de Barcelona**, el 29 d'octubre de 2010, va presentar al Plenari Municipal la Mesura de Govern del Pla Estratègic de Turisme de la ciutat de Barcelona. El Pla pretén construir les bases d'un model turístic que potenciï l'equilibri entre residents i visitants, preservant els valors d'identitat i de convivència a la ciutat, i estableix les actuacions a dur a terme pels diferents agents públics i privats que incideixen al sector turístic de la ciutat, per garantir la sostenibilitat i continuïtat de l'èxit en el futur.

El **Consorti Turisme de Barcelona** és un organisme mixt format per l'Ajuntament de Barcelona i la Cambra de Comerç que té com a funció la promoció i l'atenció turística de la ciutat. El Comitè Executiu de Turisme de Barcelona va aprovar en la sessió de d'octubre de 2010, el conjunt d'actuacions corresponents a l'àmbit de promoció del Pla Estratègic de Turisme.

El Pla Estratègic de Turisme assumeix una sèrie de principis i objectius que l'inspiren i justifiquen. Entre els principis inspiradors del Pla figura la Sostenibilitat (econòmica, social i ambiental), i entre els criteris i objectius figura la visió del turisme no com un mer sector econòmic, tancat i independent, sinó com una realitat clarament transversal, incardinada a la ciutat als seus diversos vessants econòmic, territorial, social i cultural.

Així mateix, el Pla aposta perquè Barcelona mantingui i consolidi el seu lideratge internacional com a destinació innovadora i de referència, i una de les seves línies estratègiques d'actuació és el d'identificar la sostenibilitat ambiental com un dels eixos claus per a la competitivitat del sector, donada la larga i reconeguda trajectòria de la ciutat de Barcelona en temes relacionats amb la sostenibilitat i el mediambient.

Barcelona en temes relacionats amb la sostenibilitat i el medi ambient.

El **Instituto de Turismo Responsable** és una entitat associada a la UNESCO i a la Organización Mundial de Turismo, i membre del Consejo Global de Turismo Sostenible (GSTC, Global Sustainable Tourism Council), patrocinat per la Fundación de las Naciones Unidas.

El objectiu principal del Instituto de Turismo Responsable és el foment del desenvolupament sostenible en la indústria turística internacional en general i la espanyola en particular, a través del Sistema de Turismo Responsable i de la marca BIOSPHERE associada, com a eina de gestió sostenible en destinacions, establiments i activitats.

En el marc dels seus objectius, el Instituto de Turismo Responsable col·labora amb associacions i organitzacions governamentals i no governamentals de zones especialment sensibles per a la realització d'activitats turístiques, per la seva importància patrimonial, cultural i natural, ubicades tant en països desenvolupats com en països en vies de desenvolupament, duent a terme projectes conseqüents amb els principis del desenvolupament sostenible.

El Instituto de Turismo Responsable surgeix després de la celebració de la Conferència Mundial de Turismo Sostenible de l'any 1995 a l'illa de Lanzarote (Illes Canàries), i des de llavors ha desenvolupat una intensa tasca que ha permès posicionar la marca BIOSPHERE com a referent en temes de sostenibilitat.

Certificación como destino turístico sostenible
"BIOSPHERE WORLD CLASS DESTINATION"

La Comisión Municipal de Promoción Económica, Ocupación y Conocimiento en la sesión de 13 de julio de 2010 acordó, per unanimitat, definir un pla d'actuació per a la implantació d'un sistema de turisme responsable a la ciutat de Barcelona obtenint la certificació Biosphere.

L'Instituto de Turismo Responsable és una entitat associada a la UNESCO i a l'Organització Mundial de Turisme, i membre del Consell Global de Turisme Sostenible (GSTC, Global Sustainable Tourism Council), patrocinat per la Fundació de les Nacions Unides.

L'objectiu principal de l'Instituto de Turismo Responsable és el foment del desenvolupament sostenible en la indústria turística internacional en general i l'espanyola en particular, a través del Sistema de Turisme Responsable i de la marca BIOSPHERE associada, com a eina de gestió sostenible en destinacions, establiments i activitats.

En el marc dels seus objectius, l'Instituto de Turismo Responsable col·labora amb associacions i organitzacions governamentals i no governamentals de zones especialment sensibles per a la realització d'activitats turístiques, per la seva importància patrimonial, cultural i natural, ubicades tant en països desenvolupats com en països en vies de desenvolupament, duent a terme projectes conseqüents amb els principis del desenvolupament sostenible.

L'Instituto de Turismo Responsable surgeix després de la celebració de la Conferència Mundial de Turisme Sostenible de l'any 1995 a l'illa de Lanzarote (Illes Canàries), i des de llavors ha desenvolupat una intensa tasca que ha permès posicionar la marca BIOSPHERE com a referent en temes de sostenibilitat.

Certificació com a destinació turística sostenible
"BIOSPHERE WORLD CLASS DESTINATION"

La Comissió Municipal de Promoció Econòmica, Ocupació i Coneixement en la sessió de 13 de juliol de 2010 va acordar, per unanimitat, definir un pla d'actuació per a la implantació d'un sistema de turisme responsable a la ciutat de Barcelona obtenint la certificació Biosphere.

El Plan Estratégico de Turismo propone un conjunto de actuaciones para el período 2010-2015, entre ellas el Programa 15, Liderazgo turismo y ciudad, que recoge diversas iniciativas y proyectos para fortalecer el posicionamiento estratégico de Barcelona: En concreto, la actuación 150302 "Certificación como destino turístico sostenible "Biosphere Destination", tiene como objeto que la ciudad de Barcelona se convierta en el primer destino urbano certificado como BIOSPHERE en el mundo, pudiendo aprovechar su prestigio, su capacidad y la notoriedad de ser el primero para liderar una futura "Red de Ciudades Turísticas Responsables BIOSPHERE", proyecto que permitiría consolidar el posicionamiento de Barcelona entre las mejores y más innovadoras ciudades turísticas en materia de sostenibilidad en el ámbito internacional.

Con el Sistema de Turismo Responsable el Ayuntamiento de Barcelona abordará la sostenibilidad desde una óptica global e integradora, incluyendo las esferas ambiental, social y económica de la misma. Por lo tanto, tendrán cabida en el Sistema y la marca BIOSPHERE todas las marcas o distintivos relativos a aspectos parciales de la sostenibilidad (responsabilidad social corporativa, calidad del servicio, gestión ambiental...).

La aplicación del Sistema de Turismo Responsable a la ciudad de Barcelona supone posicionar a la ciudad como destino turístico líder, innovador en responsabilidad y sostenibilidad, haciendo de la sostenibilidad un producto turístico en sí mismo y un elemento diferencial del modelo turístico de la ciudad de Barcelona.

El Pla Estratègic de Turisme proposa un conjunt d'actuacions per al període 2010-2015, entre elles el Programa 15, Lideratge turisme i ciutat, que recull diverses iniciatives i projectes per enfortir el posicionament estratègic de Barcelona: En concret, l'actuació 150302 "Certificació com destinació turística sostenible "Biosphere Destination", té com a objecte que la ciutat de Barcelona es converteixi en la primera destinació urbana certificada com BIOSPHERE al món, podent aprofitar el seu prestigi, la seva capacitat i la notorietat de ser el primer per liderar una futura "Xarxa de Ciutats Turístiques Responsables BIOSPHERE", projecte que permetria consolidar el posicionament de Barcelona entre les millors i més innovadores ciutats turístiques en matèria de sostenibilitat en l'àmbit internacional.

Amb el Sistema de Turisme Responsable l'Ajuntament de Barcelona abordarà la sostenibilitat des d'una òptica global i integradora, incloent les esferes ambiental, social i econòmica de la mateixa. Per tant, tindran cabuda en el Sistema i la marca BIOSPHERE totes les marques o distintius relatius a aspectes parcials de la sostenibilitat (responsabilitat social corporativa, qualitat del servei, gestió ambiental...).

L'aplicació del Sistema de Turisme Responsable a la ciutat de Barcelona suposa posicionar a la ciutat com a destinació turística líder, innovador en responsabilitat i sostenibilitat, fent de la sostenibilitat un producte turístic en si mateix i un element diferencial del model turístic de la ciutat de Barcelona.

Por todo lo dicho anteriormente,

y en presencia del Sr. **Luis Ramallo Massanet**, Presidente de la Comisión Española de Cooperación con UNESCO,

el Excmo. Sr. **Jordi Hereu i Boher**, Alcalde de Barcelona y Presidente del Consell General de Turisme de Barcelona y

el Sr. **Tomás Azcárate y Bang**, Presidente del Instituto de Turismo Responsable

en Barcelona, a 20 de diciembre de 2010,
firman la siguiente carta de compromiso,

Per tot el dit anteriorment,

i en presència del Sr. **Luis Ramallo Massanet**, President de la Comissió Espanyola de Cooperació amb UNESCO,

l'Excm. Sr. **Jordi Hereu i Boher**, Alcalde de Barcelona i President del Consell General de Turisme de Barcelona i

el Sr. **Tomás Azcárate i Bang**, President de l'Institut de Turismo Responsable

a Barcelona, a 20 de desembre de 2010,
firmen la següent carta de compromís,

CARTA DE COMPROMISO

En Barcelona, a 20 de diciembre de 2010

Teniendo en cuenta los principios generales contenidos en las convenciones y declaraciones internacionales siguientes:

- Declaración universal de la UNESCO sobre la diversidad cultural (2001)
- Convenciones de la UNESCO para la salvaguardia del patrimonio cultural, natural y tangible (1972) e intangible (2003).
- Código Ético del Turismo de la OMT (1999)
- Carta Mundial del Turismo Sostenible (1995)
- Declaración de Río (1992) y Plan de Acción de Johannesburgo (2002)

Y

Reconociendo que:

1. El turismo es una de las mayores industrias del mundo y, por ello, un poderoso vector de relación económica, social e intercultural que puede estimular la cohesión social y la integración entre los pueblos, contribuyendo a la paz, a la prosperidad y al enriquecimiento cultural mutuo en un mundo desigual.
2. El desarrollo del turismo se basa en la utilización de unos recursos sociales, culturales y medioambientales, por lo que su adecuada conservación será un factor clave para la competitividad

CARTA DE COMPROMÍS

A Barcelona, a 20 de desembre de 2010

Tenint en consideració els principis generals que es contenen en les següents convencions i declaracions internacionals:

- Declaració universal de la UNESCO sobre diversitat cultural (2001)
- Convencions de la UNESCO per a la salvaguarda del patrimoni cultural, natural i tangible (1972) e intangible (2003).
- Codi ètic del Turisme de la OMT (1999)
- Carta Mundial del Turisme Sostenible (1995)
- Declaració de Río (1992) i Pla d'Acció de Johannesburg (2002)

I

En reconèixer que:

1. El turisme és una de les indústries més importants del món i, per això, un poderós vector de relació econòmica, social i intercultural que pot estimular la cohesió social i la integració entre els pobles, contribuint a la pau, a la prosperitat i a l'enriquiment cultural mutu en un món desigual.
2. El desenvolupament del turisme es basa en la utilització d'uns recursos socials, culturals i mediambientals, l'adequada conservació dels quals serà un factor clau per a la

futura de los diferentes destinos turísticos.

3. El turismo cuando está inadecuadamente concebido y gestionado puede generar impactos negativos en la identidad, el patrimonio y los recursos naturales del territorio donde actúa, especialmente en aquellos que poseen un frágil equilibrio entre sus elementos.
4. Igualmente, los recursos turísticos, entre los que están el patrimonio inmaterial de los territorios, son, por propia definición un bien común de la humanidad y, en consecuencia, es una responsabilidad compartida de todos conseguir su preservación para las generaciones futuras.
5. Por ello, el desarrollo turístico debe ser responsable y sostenible en términos económicos, socioculturales y medioambientales, tanto a nivel global como para el propio sistema local receptor.
6. La riqueza de la historia de la humanidad y la diversidad cultural son fuente permanente de creatividad e innovación, por lo que serán tan necesarios para el desarrollo turístico como lo son las propias infraestructuras y servicios de acogida de los destinos turísticos. En este sentido, en la sociedad del conocimiento, las nuevas tecnologías pueden ofrecer alternativas estratégicas para la diversificación de la oferta turística, aportando propuestas imaginativas que sepan poner en valor el patrimonio cultural y social de cada destino.
7. Este nuevo escenario requiere un cambio en la forma de concebir, gestionar y consumir el turismo. La administración en sus diferentes niveles, las organizaciones y empresas turísticas, los agentes sociales y los propios turistas han de ser parte activa de este proceso de cambio hacia la sostenibilidad del sistema de turismo en su conjunto.
8. La política turística ha de ser, por

competitivitat futura de les diferents destinacions turístiques.

3. El turisme quan està inadecuadament concebut i gestionat, pot generar impactes negatius en la identitat, el patrimoni i els recursos naturals del territori on actua, especialment en aquells amb un fràgil equilibri entre els seus elements.
4. Igualment, els recursos turístics, entre els que hi ha el patrimoni immaterial dels territoris, són, per pròpia definició, un bé comú de la humanitat i, en conseqüència, és una responsabilitat compartida per tots, aconseguir la seva preservació per a les futures generacions.
5. Per això, el desenvolupament turístic ha de ser responsable i sostenible en termes econòmics, socioculturals i mediambientals, tant a nivell global com per al propi sistema local receptor.
6. La riquesa de la història de la humanitat i la diversitat cultural són font permanent de creativitat i innovació, per la qual cosa seran tan necessàries per al desenvolupament turístic com ho són les pròpies infraestructures i serveis d'acollida de les destinacions turístiques. En aquest sentit, en la societat del coneixement, les noves tecnologies poden oferir alternatives estratègiques per a la diversificació de l'oferta turística, aportant propostes imaginatives que sàpiguen posar en valor el patrimoni cultural i social de cada destinació.
7. Aquest nou escenari requereix un canvi en la manera de concebre, gestionar i consumir el turisme. L'administració en els diferents nivells, les organitzacions i empreses turístiques, els agents socials i els propis turistes han de ser part activa d'aquest procés de canvi vers la sostenibilitat del sistema de turisme en el seu conjunt.
8. La política turística ha de ser, per tant,

tanto, el resultado de un proceso de diálogo abierto, participativo e interactivo entre todos los implicados en el desarrollo turístico y en el que la comunidad local debe tener un papel esencial.

9. El destino turístico es un sistema complejo donde conviven diferentes medios biofísicos y modos de vida sociales que se define por un entramado de relaciones ambientales, socioeconómicas y culturales.
10. Los destinos tienen una estructura y funcionamiento definidos a través de intercambios de materia, energía e información resultantes de una interacción de agentes turísticos, visitantes y residentes locales dentro de una organización con unos patrones de comportamiento propios.
11. El destino se entiende como un sistema, entre cuyos componentes principales, a efectos de su propia sostenibilidad, destacan la estructura alojativa, los servicios complementarios u oferta extra hotelera y las infraestructuras,

Por todo ello se considera que el **"destino turístico" si es sostenible**, puede ser una excelente herramienta - como plataforma de dialogo - para promover nuevos modelos de producción y consumo turísticos que favorezcan la diversidad cultural, la paz y el desarrollo sostenible, contribuyendo, así, a la creación de un mundo basado en el entendimiento y el respeto de la herencia sociocultural y natural común de la humanidad.

Por todo ello, reconocemos este documento y expresamos nuestro compromiso firme de avanzar hacia un nuevo modelo de desarrollo turístico basados en los principios de la sostenibilidad, la diversidad cultural y la responsabilidad social, compartiendo un futuro común y definiendo una serie de acciones estratégicas basadas en :

el resultat d'un procés de diàleg obert, participatiu i interactiu entre tots els implicats en el desenvolupament turístic i, en el qual, la comunitat local ha de tenir un paper essencial.

9. La destinació turística és un sistema complex on conviuen diferents mitjans biofísics i maneres de vida socials que es defineix per un entramat de relacions ambientals, socioeconòmiques i culturals.
10. Les destinacions tenen una estructura i funcionament definits a través d'intercanvis de matèria, energia i informació resultants d'una interacció d'agents turístics, visitants i residents locals dins d'una organització amb uns patrons de comportament propis.
11. La destinació s'entén com un sistema, entre els components principals del qual, a efectes de la seva pròpia sostenibilitat, destaquen l'estructura d'allotjament, els serveis complementaris o oferta extra hotelera i les infraestructures,

Per tot això es considera que la **"destinació turística" si és sostenible**, pot ser una excel·lent eina - com a plataforma de diàleg - per promoure nous models de producció i consum turístics que afavoreixin la diversitat cultural, la pau i el desenvolupament sostenible, contribuint, així, a la creació d'un món basat en l'entesa i el respecte de l'herència sociocultural i natural comuna de la humanitat.

Per tot això, reconeixem aquest document i expressem el nostre compromís ferm d'avançar vers un nou model de desenvolupament turístic basats en els principis de la sostenibilitat, la diversitat cultural i la responsabilitat social, compartint un futur comú i definint un seguit d'accions estratègiques basades en :

1. Promover el **debate internacional** en torno a los problemas relativos a la diversidad cultural y la sostenibilidad y su vinculación con el desarrollo turístico en los foros sociales, profesionales o científicos.
 2. Desarrollar medios de **sensibilización y formas de cooperación** entre todos los actores concernidos con el destino orientadas a la salvaguardia y puesta en valor de la diversidad cultural y al mejor conocimiento del patrimonio tangible e intangible.
 3. Promover y facilitar el **intercambio de conocimientos y de buenas prácticas** turísticas destinadas a fomentar un turismo responsable con la diversidad cultural y el desarrollo sostenible.
 4. Promover **proyectos de demostración** que sirvan de referente para un desarrollo turístico sostenible y realcen la diversidad cultural de los destinos.
 5. Incorporar a los **programas de investigación, formación y educación** especializada en turismo, la diversidad cultural como recurso turístico esencial.
 6. Fomentar la aplicación de las nuevas **tecnologías de la información y de la comunicación** como instrumento de valorización de la diversidad cultural de los destinos y facilitar una mejor comprensión de este recurso por parte de los turistas.
 7. Incorporar **políticas y estrategias de preservación y valorización del patrimonio** cultural y natural en el proceso de la planificación turística, prestando especial atención al patrimonio inmaterial, dada la fragilidad de este recurso.
 8. Contribuir a la **creación, desarrollo e implementación de nuevos productos y actividades turísticas** que faciliten la utilización respetuosa del patrimonio cultural, natural e inmaterial.
1. Promoure el **debat internacional** entorn dels problemes relatius a la diversitat cultural i la sostenibilitat i la seva vinculació amb el desenvolupament turístic als fòrums socials, professionals o científics.
 2. Desenvolupar mitjans de **sensibilització i formes de cooperació** entre tots els actors implicats amb la destinació, orientades a la salvaguarda i posada en valor de la diversitat cultural i al millor coneixement del patrimoni tangible i intangible.
 3. Promoure i facilitar **l'intercanvi de coneixements i de bones pràctiques** turístiques destinades a fomentar un turisme responsable amb la diversitat cultural i el desenvolupament sostenible.
 4. Promoure **projectes de demostració** que serveixin de referent per a un desenvolupament turístic sostenible i destaquin la diversitat cultural de les destinacions.
 5. Incorporar als **programes d'investigació, formació i educació** especialitzada en turisme, la diversitat cultural com a recurs turístic essencial
 6. Fomentar l'aplicació de les noves **tecnologies de la informació i de la comunicació** com a instrument de valorització de la diversitat cultural de les destinacions i facilitar una millor comprensió d'aquest recurs per part dels turistes.
 7. Incorporar **polítiques i estratègies de preservació i valorització del patrimoni** cultural i natural en el procés de la planificació turística, parant especial atenció al patrimoni immaterial, donada la fragilitat d'aquest recurs.
 8. Contribuir a la **creació, desenvolupament i implementació de nous productes i activitats turístiques** que facilitin la utilització respectuosa del patrimoni cultural, natural i immaterial.

Y en prueba de conformidad, suscriben el presente compromiso por triplicado en el lugar y fecha indicada anteriormente.

I en prova de conformitat, subscriuen el present compromís per triplicat al lloc i data indicada anteriorment.

Ajuntament de Barcelona

Instituto de Turismo Responsable

Sr. Jordi Hereu i Boher

Sr. Tomás Azcárate i Bang

Alcalde de Barcelona
President del Consell General de Turisme
de Barcelona

Presidente

Sr. Luis Ramallo Massanet

Presidente de la Comisión Española de Cooperación con UNESCO